

Co zrobić, jeżeli dziecko nie jest gotowe do pójścia do szkoły?

Drogi Rodzicu, pamiętaj, że pobyt dziecka w przedszkolu ułatwia mu przejście do szkoły: w przedszkolu dziecko oswaja się z rówieśnikami, z nowymi obowiązkami, ma ustalony porządek dnia.

Już we wrześniu Twoje dziecko pójdzie do pierwszej klasy szkoły podstawowej. Na pewno zastanawiasz się, czy jest na to gotowe. Poniższy artykuł wskaże Tobie, jak rozmawiać z dzieckiem, na co powinieneś zwrócić szczególną uwagę, aby jak najlepiej przygotować swoją pociechę do tego ważnego kroku oraz co zrobić, jeżeli dziecko nie jest jeszcze na to gotowe.

Jak zachęcać dziecko do nauki szkolnej?

Przed wszystkim należy przedstawić dziecku korzyści:

- nowe umiejętności/większa samodzielność – nauczy się czytać i będzie mogło przeczytać ulubioną bajkę, nauczy się liczyć i będzie samodzielnie płacić za zakupy w sklepie i jeszcze policzyć resztę,
- nauka to praktyczna rzecz także w życiu codziennym,
- nowe zabawy z kolegami,
- nowy przyjazny nauczyciel.

Rodzice powinni także wytłumaczyć dziecku, jak ma się zachowywać w szkole:

- należy uczyć je dyscypliny, wówczas będzie mu łatwiej dostosować się do szkolnych wymagań,

- należy uczyć je okazywania szacunku starszym i innym dzieciom.

Oswajanie dziecka z wizją pójścia do szkoły:

- wprowadzanie rozmów o szkole (wspomnienia rodzicielskie, pokazywanie zdjęć szkoły, do której rodzic chodził),
- wybranie się razem z dzieckiem na wycieczkę do szkoły (należy dziecko uspokoić i zapewnić, że może pytać o wszystko, co jest dla niego niejasne i niepokojące).

Przygotowywanie dziecka do roli ucznia:

- zabawy w szkołę (w domu, wymienianie się z dzieckiem rolami nauczyciel – uczeń),
- wspólne zakupy przyborów szkolnych – bardzo ważne jest, żeby dziecko mogło samo (pod kontrolą rodzica) wybrać sobie plecak, niektóre przybory,
- zachęcanie go do coraz większej samodzielności, angażowanie w pomoc rodzicom w codziennych obowiązkach domowych, np. sprzątanie mieszkania, wspólne z dzieckiem hodowanie roślin, opieka nad zwierzętami domowymi, wspólne przygotowanie posiłków, nakrywanie do stołu.

Zabawy treningowe:

- bajki, historyjki obrazkowe, obrazki, zdjęcia z sytuacjami z życia szkoły, np. spóźnione dziecko, płaczące, zagubione na korytarzu, dziecko, które upadło, które boli brzuch – szukanie rozwiązań,
- sytuacje domowe i codzienne do wykorzystania,
- kultura i dyscyplina dnia codziennego w domu i w przedszkolu.

Celebrowanie dnia pójścia do szkoły – ważne jest, żeby:

dzień przed:

- wspólnie przygotować ubranie apelowe dla dziecka i rodzica,
- dziecko poszło spać o odpowiedniej porze (wprowadzić stałą porę),

w dniu rozpoczęcia roku szkolnego:

- pójść razem,
- zaplanować dla dziecka jakiś miły akcent,

- wykonać wspólne zdjęcie do albumu rodzinnego,
- wieczorem wspólnie spakować plecak,
- wyznaczyć miejsce do odrabiania pracy domowej i omówić plan dnia szkolnego.

Pierwszy dzień nauki:

- dziecko po przyjściu ze szkoły do domu nie powinno być od razu zmuszone do odrabiania lekcji – dajmy mu czas na odpoczynek, rozmowę (jeżeli dziecko samo chce nam opowiedzieć, co robiło w szkole),
- pozwólmy (i pomóżmy) dziecku rozładować energię, którą skumulowało, siedząc grzecznie w szkole.

Sposoby na rozładowanie emocji dziecka związanych ze szkołą:

- aktywność fizyczna, sport i wszelki ruch bardzo pomagają nam uwolnić emocje,
- rysowanie, malowanie, przytulanie, głębokie oddychanie,
- **Rodzicu pamiętaj, że dziecko siedząc przed komputerem czy telewizorem, skumuluje jeszcze więcej emocji,**
- trzymanie się ustalonego wcześniej planu dnia da dziecku poczucie przewidywalności, bezpieczeństwa, a tym samym wprowadzi większy spokój,
- wyznaczone stałe miejsce do pracy.

Postawa rodzica – wspierająca dziecko:

- obdarzanie dziecka zaufaniem, cierpliwością i troską odpowiednią do jego potrzeb,
- witanie powracającego dziecka – okazywanie mu serdeczności i czułości,
- unikanie atakowania dziecka pytaniami o to, co się wydarzyło w szkole, ważne jest czekanie, kiedy ono samo zacznie opowiadać,
- zadawanie mu pytań o samopoczucie, a nie rozliczanie,
- zaciekawienie się tym, co dziecko robiło na lekcjach i oglądanie wykonanych przez nie prac.

Żeby dziecko odnosiło sukcesy w klasie pierwszej i klasach wyższych, ważne jest, aby kończąc etap przedszkolny było dojrzałe emocjonalnie i społecznie. Pomoże mu to radzić sobie z trudnymi sytuacjami, budować adekwatny obraz własnej osoby, nawiązywać właściwe relacje z innymi osobami.

Cechy dziecka niedojrzałego emocjonalnie:

- wybuchowe, drażliwe,
- agresywne, złości się lub płacze z błahego powodu,
- często popada w konflikty z kolegami,
- zahamowane,
- załężnione,
- niepewne,
- napięte,
- nadwrażliwe,
- płaczliwe,
- boi się głośniejszych uwag nauczyciela, nawet gdy skierowane są do innych dzieci.

Cechy dziecka niedojrzałego społecznie:

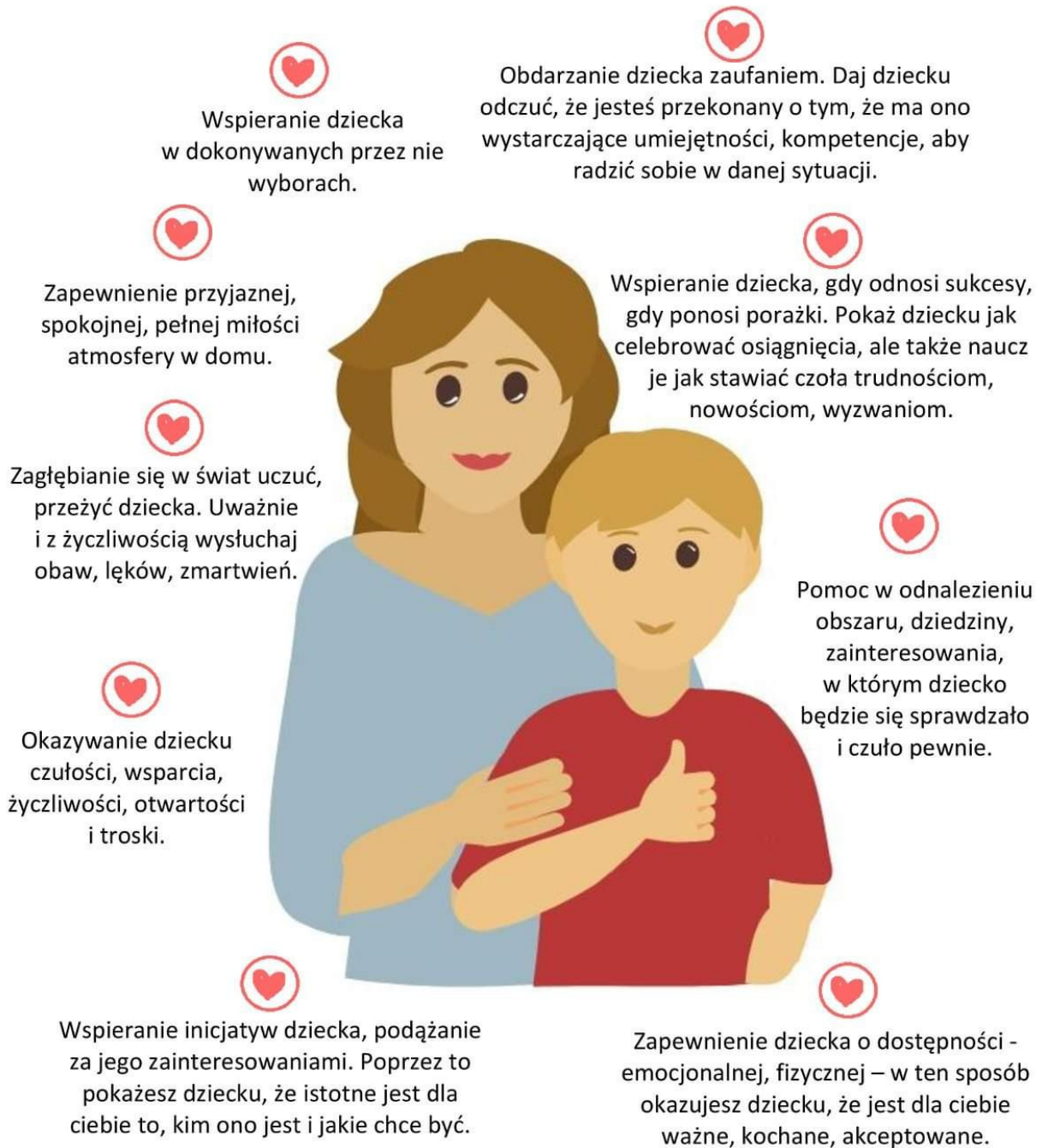
- potrzebuje stałej uwagi nauczyciela,
- może izolować się od grupy,
- wykazuje bierność,
- jest nieśmiały,
- jest lękliwy,
- jest małomówny,
- domaga się ciągłego wyróżniania i dąży do uprzywilejowanej pozycji w klasie,
- unika wspólnych zabaw z kolegami lub łatwo poddaje się dominacji kolegów.

Co zrobić gdy dziecko nie jest gotowe do pójścia do szkoły?

- W przypadku rozpoznania braku gotowości do nauki, już na początku klasy „0” wystarczy objąć dziecko w domu i/lub w przedszkolu dodatkowymi ćwiczeniami stymulującymi opóźnione sfery rozwoju. Jeżeli jednak deficyty rozwojowe zostaną odkryte późno lub są bardzo nasilone (obejmują wiele sfer), wskazane jest odroczenie obowiązku szkolnego u dziecka (poprzez złożenie w poradni psychologiczno-pedagogicznej wniosku o wykonanie badań i dołączenie do niego informacji od nauczyciela o gotowości szkolnej dziecka).
- Odroczenie obowiązku szkolnego służy wyłącznie dobru dziecka – daje mu szansę na nadrobienie zaległości i uniknięcie wielu problemów i upokorzeń w trakcie wieloletniej nauki w szkole!

Zachowania rodziców, które mają korzystny wpływ na rozwój dziecka w obszarze poczucia własnej wartości

*Na podstawie: Jak zbudować poczucie własnej wartości?,
Dorota Gromnicka*

Rada dla rodziców:

Jako rodzice mamy wiele obaw i lęków w związku z posłaniem dziecka do szkoły. Pamiętajmy jednak, że przy dziecku należy zachować spokój i nie okazywać zdenerwowania. Jeśli rodzic będzie spokojny, dziecko również będzie mniej zestresowane.

Bibliografia:

1. Elizabeth B. Hurlock - "Rozwój dziecka" Warszawa 1985
2. Maria Przetącznik - Gierowska - "Psychologia rozwojowa i wychowawcza wieku dziecięcego. Warszawa WSiP 1985
3. Maria Przetącznikowa - "Rozwój psychiczny dzieci i młodzieży" Warszawa 1967 PZWS
4. Maria Żebrowska - "Psychologia rozwojowa dzieci i młodzieży" Warszawa 1973 PWN
5. Maria Żebrowska - "Psychologia rozwojowa dzieci i młodzieży wydanie szóste zmienione i rozszerzone" Warszawa 1975 PWN
6. „Zaburzenia emocjonalne, trudności i niepowodzenia szkolne, a fobia szkolna” w praca pod red. Jana Łyska „Niepowodzenia szkolne” Kraków 1998r.
7. Rysunki znalezione w Internecie.

Artykuł został opracowany przez:
psychologa Katarzynę Prędkiewicz
oligofrenopedagoga Annę Kwaśniak